

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten

PROTOKOLL MØTE 4/2023: Styremøte

15.september – Stor-Elvdal hotell kl. 08.30-12.30

Tilstede:

Kommune	Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer	Møtt
Alvdal	Trond Idar Paaske	X	Britt Guri Nordtun	
Dovre	Arne Vadet	X	Bente Sæther	
Folldal	Solvår Brustad Lilleeng	X	Bjørn Brendbakken	
Hamar	Hanne Sandvoll		Ivar Skramstad	
Nord-Fron	Anne K. Tina Lyslo	X	Hans Petter Solberg	
Rendalen	Anne Grete Otnes	X		
Ringebu	Laila Bårdsløkken	X	Erik Winther	
Ringsaker	Thomas Eriksen	X	Marte Røhnebæk	
Sel	Jørund Båtstad	X	Ingebjørg Uldalen	
Stor-Elvdal	Ane Eriksen Hamilton	X	Terje Andreas Hoffstad	
Sør-Fron	Else Mari Bjørke	X	Hans Mathias Ulberg	
Øyer	Bjørner Killi	X	Anne Magnhild Braastad Lie	
Åmot	Vidar Helgesen	X	Ingebjørg Dybvin	
SFIN	Tom Hjemseteren	X (dag 1)		
Sekretær	Marit Vorkinn	X		

SAKER:	
2023/42	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
2023/43	REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER
2023/44	RENDALEN - KOMMUNEPLANENS AREALDEL
2023/45	FOLLDAL - ETABLERING AV MASSETAK
2023/46	NORD-FRON - FRA HYTTE TIL HELÅRSBOLIG
2023/47	ALVDAL - ETABLERING AV MASSETAK
2023/48	STOR-ELVDAL - OMGJØRING AV FJØS TIL ANNEKS
2023/49	EVENTUELT - ÅRETS KALVETELLINGER
	GRUPPEARBEID - tiltaksplan for villrein i Rondane

2023/42 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

I saksinnstillingen sto det at møtet skulle være 14.september kl. 9.00. Det var oppgitt korrekt møtetidspunkt i den siste innkallingen som var sendt om befaringen og møtet, men feilen i sakspapirene hadde skapt forvirring. Sekretæren beklaget dette. Saksinnstillingen ble ellers godkjent.

2023/43 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1.Klagesaker

1.Skuterkjøring Grimsdalen

Villreinnemnda og Villreinutvalget for Rondane nord påklagde delegert vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre om å gi dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark for kjentmannstur i deler av Dovre nasjonalpark og Grimsdalen landskapsvernområder for Brennhaug Lesja og Dombås Røde Kors Hjelpekorps for 14 skutere.

Miljødirektoratet tok ikke klagen til følge. Miljødirektoratet behandlet en tilsvarende klage for to år siden, med en annet resultat. Med godkjenning fra leder og nestleder i nemnda sendte sekretæren derfor en mail til Miljødirektoratet med følgende innhold:

Viser til vedlagte dokumenter, og Miljødirektoratets klageavgjørelser i to like saker:

Sak 1

I november 2020 søkte Dombås-, Lesja- og Brennhaug Røde Kors Hjelpekorps om kjentmannskjøring hos Rondane-Dovre nasjonalparkstyre . Det ble søkt om å bruke 15 snøskutere, men Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ga kun gitt tillatelse til å bruke 8 skutere, av hensyn til villreinen i Rondane som er under sterkt press. Hjelpekorpsene påklagde vedtaket, og opplyste om de kunne redusere til 12 skutere. Miljødirektoratet ga ikke klager medhold. Mdir skriver bl.a. i klagebehandlingen:

«Vi har stor forståelse for at det innenfor verneområder må være en viss åpning for kjentmannskjøring, både for egen sikkerhet og beredskap i tilfelle ulykker. Det må imidlertid alltid gjøres en skjønnsmessig avgrensing av behov, omfang og gjennomføring for å begrense eventuelle skadevirkninger av kjøringen. Klima- og miljødepartementet skriver også i sine retningslinjer om redningstjenesten at det er et overordnet mål å redusere den motoriserte ferdsele til et minimum – og at kjentmannskjøring skal begrenses til det som er strengt nødvendig...Miljødirektoratet mener den samlede belastningen for villreinen må tillegges betydelig vekt i denne saken. Vi viser i den forbindelse til høringsuttalelsene fra både villreinutvalget og villreinnemnda. Begge understreker at siste del av vinteren er en svært sårbar tid for villreinen».

Sak 2

I november 2022 vedtok Rondane-Dovre nasjonalparkstyre å gi tillatelse til de samme aktørene for bruk av 14 snøskutere for kjentmannskjøring. Det ble søkt om en annen rute enn i 2020, og Dovre nasjonalpark har i forskriften hjemmel til å tillate øvelseskjøring, men Dovre nasjonalpark er et like sårbart område for villreinen som Rondane nasjonalpark og villreinstammen er den samme, slik at også vurderingene ut fra villreinhensyn burde vært de samme. Begge år omfattet kjøringen også Grimsdalen landskapsvernområde. Både villreinutvalget og Villreinnemnda påklagde vedtaket, bl.a. omfanget av antall skutere.

Miljødirektoratet ga ikke klagerne medhold, bl.a. ut fra at *«Miljødirektoratet legger nasjonalparkstyrets kunnskapsgrunnlag og vurdering til grunn når det gjelder den konkrete skadevirkningen av den omsøkte kjentmannsturen, jf. Naturmangfoldloven §8»*. Miljødirektoratet viser også til at *«Villreinen bruker disse områdene om vinteren og krysser Grimsdalsveien om vinteren. Det er valgt en trasé som ligger i utkanten av leveområdet for villrein og det er satt vilkår for å redusere potensiale for forstyrrelser. ...På sommeren er det en ekstrem barriere-effekt på grunn av mye aktivitet langs Grimsdalsveien og trekket er sterkt redusert. Ettersom villreinens*

trekkroute fremdeles er funksjonelt på vinterstid, bør man være svært restriktiv med motorferdsel i disse områdene også vinterstid.»

Når den valgte traseen går på tvers av villreinens trekkveier gjennom hele Grimsdalen, er det vanskelig å se hvordan det kan påstås at traseen er lagt i utkanten av villreinens leveområder. (Det ville for øvrig vært mulig å avslutte turen ved å kjøre ned mot E6 v. Gautåseter og hentet skuterne med biler der, og unngått å kjøre tilbake samme vei). I denne saken trekkes også friluftsliv som en del av verneformålet fram.

I tidsrommet mellom de to klagesakene kan jeg ikke se at det er gitt noen nye nasjonale signaler i forhold til lempeligere bruk av motorferdsel i utmark. Derimot er det kommet tydelige nasjonale signaler om ivaretagelse av villreinens leveområder gjennom arbeidet med en kvalitetsnorm for villrein og utarbeiding av en ny Stortingsmelding om villrein. For Rondane, særlig Rondane nord, endte klassifiseringen etter kvalitetsnormen for villrein som kjent med en rød klassifisering.

Jeg er selvsagt fullt innforstått med at Miljødirektoratets vedtak i begge saker er endelig. Jeg vil likevel gjøre oppmerksom på motsetningen i de to vedtakene, og det uheldige i den tilsynelatende ensidige vektleggingen av nasjonalparkstyrets vurdering. Klageadgangen på nasjonalparkstyrenes vedtak oppleves da som illusorisk.

2. Klage - Dispensasjon fra kommuneplan for brøyting i Vardamorkje (vedlagt saksinnstillingen)

Dispensasjonen er i motstrid til både gjeldende kommuneplan og reguleringsplan. Tiltaket gjelder et stort antall hytter (122 medlemmer i veglaget), det er potensielt konfliktfylt ut fra villreinhensyn og det vil ha presedensvirkning for andre områder både innad i kommunen (Mysusæter) og for regionalplanområdet som helhet. Villreinnemnda mener at tiltaket derfor krever en planendring, og at tillatelse ikke kan gis gjennom en dispensasjon.

Også Statsforvalteren i Innlandet påklagde vedtaket. Kommunen har opprettholdt sitt vedtak, og saken er derfor sendt til settestatsforvalter for avgjørelse.

2. Saker med forenkla behandling

1. Motorferdsel for drift av Breisjøseter turisthytte 1.juni-31.oktober, 2023-2026, etter eksisterende traktorveg fra Atna. Breisjøseterturisthytte har tidligere trodd at bruk av vegen ikke var søknadspliktig, og kommunene har ikke fulgt opp. Dette er det nå ryddet opp i, og søknad er sendt kommunen. Nemnda ga følgende svar:

«Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten ser positivt på at de rettslige forholdene rundt bruken av traktorvegen inn til Breisjøseter nå kommer i orden. Ved praktisering av regionalplanen har regionale myndigheter prioritert drift knytta til eksisterende reiselivsbedrifter framfor f.eks. private fritidshuseiere. Ferdsele vil skje etter den trasé som har vært brukt hittil. Det er likevel viktig at ferdsele inn til Breisjøseter holdes på et så lavt nivå som mulig. Det bør settes vilkår om at ferdsele før 15.juni begrenses til det som er absolutt nødvendig for drift av turisthytta. Videre bør det settes vilkår om at Breisjøseter skal transportere utstyr og materialer for andre seter-/hytteeiere rundt Breisjøseter mot et rimelig vederlag, i den grad de har ledig kapasitet ved kjøring for andre formål. Transport av gjester bør kun skje i tilknytning til kjøring for andre formål, dersom det er ledig plass.»

2. Utvidelse av ei eksisterende hytte i Haustdalen i Alvdal. Økning på 14 m² BRA, ikke økt soveromskapasitet. Eiendommen ligger i sone 4 i regionalplanen, som ikke har noen øvre grense for areal på fritidshus. Nemnda ga følgende svar:

«Omsøkt eiendom ligger i sone 4 i regionalplanen for Rondane og Sølnekletten. Denne sona har ikke retningslinjer for utvidelser av eksisterende fritidsboliger. Den omsøkte utvidelsen er begrenset. Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten har derfor ikke merknader til at dispensasjon innvilges som omsøkt».

3. Motorferdsel til Breisjøseter II:

Det har vært, og vil sikkert bli også framover, en rekke søknader om motorferdsel til Breisjøseter etter eksisterende kjørespor. Det er derfor viktig at det nå etableres en enhetlig praksis som tar nødvendige villreinhensyn, jfr. kommunens retningslinjer.

Det er viktig at ferdsele inn til Breisjøseter holdes på et så lavt nivå som mulig. Det søkes her om å kjøre 15 turer med 4 eller 5 ulike kjøretøy, samt biltilhenger. Disse kjøretøyene ser ut til å ha begrensa muligheter for nyttelast. For å redusere antall turer tilrå Villreinnemnda at det settes krav om å benytte f.eks. traktor og traktortilhenger slik at antall turer med materialer og utstyr kan reduseres vesentlig. Muligheten for å frakte deler av dette med den transporten Breisjøseter likevel foretar, bør også undersøkes, før det gis tillatelse.

4. Riving av eksisterende uthus og oppføring av nytt uthus, Gråsjøen, Stor-Elvdal

Total bygningsmasse på eiendommen i dag består av en hytte og uthus med et samlet bebygd areal på 78,4 m². Eksisterende uthus har et bebygd areal på 6 m², nytt uthus har et bebygd areal på 13,5 m². Bebygd areal på eiendommen vil øke med 7,5 m².

Det ble sendt følgende svar til kommunen fra sekretæren (jfr. sak 2020/54):

Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til utvidelse av eksisterende uthus gitt at totalarealet er innenfor øvre grense gjeldende kommuneplan/reguleringsplan, og gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset.

5. Riving av gammel låve og seterfjøs – Åmotsætra, Ringebru

Det var ikke søkt om erstatningsbygg. Høringssvar ikke sendt. (Sjekk ut med leder og nestleder)

6. Dispensasjon for annet takmateriale enn tillatt i reguleringsplan – Åmot

Høringssvar ikke sendt. (Sjekk ut med leder og nestleder)

3. Villreinnrådets fagdager, juni

Thomas og Solvår deltok. Solvår orienterte:

- Det blir økning i kontingenten i Villreinnrådet fra neste år.
- Ved revisjon av kraftkonsesjoner i villreinområder blir regulantene pålagt å opprette et fond for villreinformål.
- NINA har utarbeidet en oversikt over tomtereserver i Norge som viser at det tomtereserven legger til rette for å bygge minst like mange hytter som det er i dag ([NINA Brage: Kartlegging av tomtereserver for fritidsbolig i Norge](#)). Oversikt over den enkelte kommune i vedlegget). Marit opplyste om at det i tiltaksplanarbeidet er bestilt en analyse av hvor mange av disse tomtene som ligger innenfor hensynssonene i regionalplanen. Det ble påpekt at ikke alle tomtereserver er reelle. Kommunene bør ta en gjennomgang («planvask»), slik Rendalen har gjort.
- Vindkraftplaner som ble skrinlagt i villreinområdene er på tur opp igjen fra skuffen.
- Beitenæringa er positiv til samarbeid om salteplasser.

- Ny villtlov er under utarbeiding.
- App'en «Min jegerdokumentasjon» [Min Jegerdokumentasjon – Apper på Google Play](#) er under stadig utvikling
- Bjørn Egil Flø, NIBIO, holdt et foredrag om å leve med skrantesykje i Nordfjella. Foredraget anbefales: <https://villreinen.no/a-leve-med-skrantesykje/>
- Summa summarum: Gode fagdager med interessante foredrag. Deltagelse på fagdagene anbefales for de som blir med i neste periode for nemnda.

4. Arbeidsverksted for Tiltaksplan Villrein - Rondane

Jørund, Solvår, Laila, Ane og Thomas deltok. Det var mellom 90 og 100 deltakere, inkludert 8 ordførere og en varaordfører. Presentasjoner og oppsummering av gruppearbeidet ligger på: [Arbeidsverksted om tiltaksplan for villrein | Statsforvalteren i Innlandet](#)

En «oppsummering av oppsummeringen» resulterte i følgende hovedpunkter:

- Det er fokus på at tiltak skal være målretta, og at ulemperne ved tiltakene må fordeles noenlunde likt («alle» må bidra). Her ligger det en vanskelig motsetning.
- Det synes å være en erkjennelse av at det må tas noen kraftige grep; nasjonale myndigheter må ta ansvaret for begrensninger/reguleringer. For stor belastning for lokalpolitikkerne.
- Det er svært viktig å forklare «allmenheten» hvorfor tiltak gjennomføres i god tid før de gjennomføres.
- Verken under «Helhetlig arealforvaltning» eller «Hyttebygging» ble frivillige samarbeidsavtaler mellom kommunene nevnt, selv om dette var et tiltak som var listet i den utdelte innledningen til temaet.
- Kompensasjon må gis til de som får ulemper av tiltak.
- Lokal bruk (inkl. landbruk) må prioriteres framfor tilreisendes bruk.
- Tidsbegrensa ferdselsreguleringer er enklere å gjennomføre enn permanente reguleringer. Forståelse for at slike reguleringer kan være nødvendig.
- Regionalplanen er for uklar; Konfliktskapende, omkamper. Men blir den klarere kan dette gå på bekostning av det lokale selvstyret.
- Positiv holdning til seinere åpning av veger på våren.
- Parkering og villcamping langs bilveger bør reguleres.
- Landbruket er positive til å diskutere salteplasser.
- Viktig å komme med tiltak på jaktorganisering for å vise at villreinsida «feier for egen dør».
- Liten forståelse for at noe må reguleres helt i sør (Bringbu/Åmot/områdene sør for Åsta)
- Spranget i Sel må flyttes (blitt en symbolsak?).

5. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20232027/id2985764/>

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i heile landet. Fylkeskommunene og kommunene skal følge opp de nasjonale forventningene i planstrategier og planer.

Forventningene skal også legges til grunn av statlige myndigheter når de medvirker i planleggingen.

Utdrag fra kap. 5: 5 «Klima, natur og miljø for framtida»:

Ved revisjon av kommuneplanens arealdel bør kommunen vurdere om tidligere vedtatt arealbruk svarer til dagens og framtidens forventede behov. Det er da viktig at kommunen vurderer å ta ut eller redusere omfanget av utbyggingsarealer som ikke lenger er like aktuelle.

Villreinen er en viktig del av norsk natur og kultur. Nesten hele den europeiske bestanden lever i Norge, og vi har derfor et særlig forvaltningsansvar for arten. Villreinen er nå klassifisert som nær truet i den nasjonale rødlista. 6 av de 10 nasjonale villreinområdene er vurdert å ha dårlig kvalitet, og ingen av områdene er vurdert å ha god kvalitet. Det er derfor nødvendig med effektive og målrettede tiltak for å sikre villreinen og villreinens leveområder. Det er viktig at fylkeskommunene og kommunene legger stor vekt på resultatene fra klassifiseringen av villreinområdene og arbeider aktivt for å oppnå kvalitetsmålene for de nasjonale villreinområdene. De regionale planene for fjellområdene med villrein er et viktig verktøy for å få til dette.

Regjeringens forventninger, bl.a.:

Ved revidering av kommuneplanens arealdel, vurderer kommunen om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.

Potensialet for fortetting eller utvidelse av eksisterende fritidsboligområder vurderes før det legges til rette for utbygging i nye områder, særlig der det er utbyggingspress. Ny fritidsbebyggelse i og over skoggrensen og på myr bør unngås.

Villreinens leveområder sikres, og vedtatte regionale planer for villreinfjella oppdateres i samsvar med ny kunnskap og følges opp i den kommunale planleggingen.

6. Utsatt faglig gjennomgang av forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker

Miljødirektoratet utsatte i vår behandlingen av oversendt forvaltningsplan inntil Stortingsmeldingen om villrein og tiltaksplaner for Rondane villreinområde foreligger. Dette for å unngå unødvendig byråkrati med godkjenning, arbeid og høring i flere omganger for både nasjonalparkstyret, Miljødirektoratet og høringsparter dersom det viser seg at det må utarbeides ny forvaltningsplan i 2024.

7. Nattestenging av Grimsdalsvegen

Statsforvalteren i Innlandet nattestengte Grimsdalsvegen i to perioder i sommer, se: [Deler av Grimsdalsvegen nattestenges på nytt | Statsforvalteren i Innlandet](#)
Marit orienterte om stengingen.

2023/44 RENDALEN - KOMMUNEPLANENS AREALDEL

SAKSOPPLYSNINGER

Rendalen kommune har sendt kommuneplanens arealdel på høring.

Dokumentene ligger i sin helhet her: <https://www.rendalen.kommune.no/aktuelt/horing-av-kommuneplanens-arealdel-2023-2033.7957.aspx>

Høringsuttalelse fra villreinnemnda ved planoppstart (Sak 2021/32)

Nemnda vil oppfordre kommunene til å la villreinhensyn være et hovedpremiss for utviklingen i Sølnekletten. Resultatene fra registrerings- og klassifiseringsarbeidet som nå gjennomføres i forbindelse med kvalitetsnormen for villrein, må hensyntas i kommuneplan-revisjonen.

Nemnda vil oppfordre kommunen til å slutte opp om utarbeidelsen av en felles sti- og løypeplan for Sølnekletten, og innarbeide planen i kommunenes arealplaner.

Når forslaget til ny kommuneplan sendes på høring, er det viktig at forslaget inneholder en samlet oppsummering av de ulike endringsforslagene som er knyttet til fritidsbebyggelse, og hvilken totalbelastning dette vil utgjøre for ferdsel inn i villreinens leveområder (jfr. naturmangfoldlovas §10).

Villreinnemnda tilrår også at kommunen differensierer maksimalstørrelsen på fritidseiendommer i ulike områder i kommuneplanprosessen.

Kommunens kommentar til høringsuttalelsen fra nemnda (jfr. planbeskrivelsen s.20)

Innspillet er tatt til etterretning. Hensynet til villrein har veid tungt ved vurdering av nye utbyggingsområder og videreføring av eksisterende. Det er lagt opp til en arealstrategi som trekker bebyggelse bort fra fjellområder/sårbare naturområder og ned i dalene mot eksisterende bebyggelse. Kommunen har sluttet seg til utarbeidelse av en sti- og løypeplan for Sølnekletten. Arbeidet er planlagt startet opp høsten 2023. I kap. 9 er det gjort en samlet vurdering av konsekvensene av planforslaget for reindrift/villrein. Det er lagt opp til en differensiering av størrelse på fritidseiendommer hvor bl.a. hensynet til sårbare naturområder er ivaretatt.

Elementer i planforslaget som berører Sølnekletten villreinområde

I planbeskrivelsen viser kommunen til at «Rendalen kommunen ønsker gjennom planen å verne om sårbare fjellområder, og natur- og artsmangfoldet en finner i disse områdene. Hensynet til biologisk mangfold, sårbare naturområder, områder med særlig vern og hensynet til Rendalsren har vært et sentralt kriterium ved siling og KU som ligger til grunn for planforslaget. Det er ikke lagt opp til nye utbyggingsområder som kommer i konflikt med disse hensynene.»

Nasjonalt villreinområde er angitt som hensynssone «Bevaring naturmiljø».

I bestemmelsene for arealformål «Båndlegging Naturmangfoldloven» (PBL § 11-8 d) heter det bl.a. at «Regional plan for villrein i Sølnekletten ligger til grunn for saksbehandling der denne gjelder».

Ett av de overordna arealgrepene som kommunen har tatt er å endre arealformålet for eksisterende bebyggelse i LNFR- område til «LNFR spredt bolig, - fritid, og næringsbebyggelse» med tilhørende bestemmelser, som bl.a. angir en maksimalstørrelse for bebyggelse:

- 5.1.2. Seterbebyggelse og bebyggelse knyttet til utnytting av skog- og utmarksressurser (skogshusvær) i LNFR-områder: Det er tillatt med inntil 120 m² BRA bruk for beboelse
- 5.1.3. Buer, koier og naust innenfor LNFR-områder:
  - a) For buer og koier forutsettes lav standard uten innlagt vann, strøm og avløp.
  - b) Total størrelse på bygningen skal ikke overstige 30 m².
- Spredt fritidsbebyggelse i LNFR (PBL § 11- 7, nr.5b og § 11-11, nr.2):
LSF1: Kategorien omfatter eksisterende hytter innenfor områder hvor det må vises særskilte hensyn. LSF1 kan bebygges med inntil tre bygninger, hvor den totale bygningsmassen ikke skal overstige utnyttingsgrad 126 m² BYA. Areal til biloppstillingsplass inngår i utnyttelsesgraden, og utgjør 36 m². Det ligger noen slike hytter i nasjonalt villreinområde.

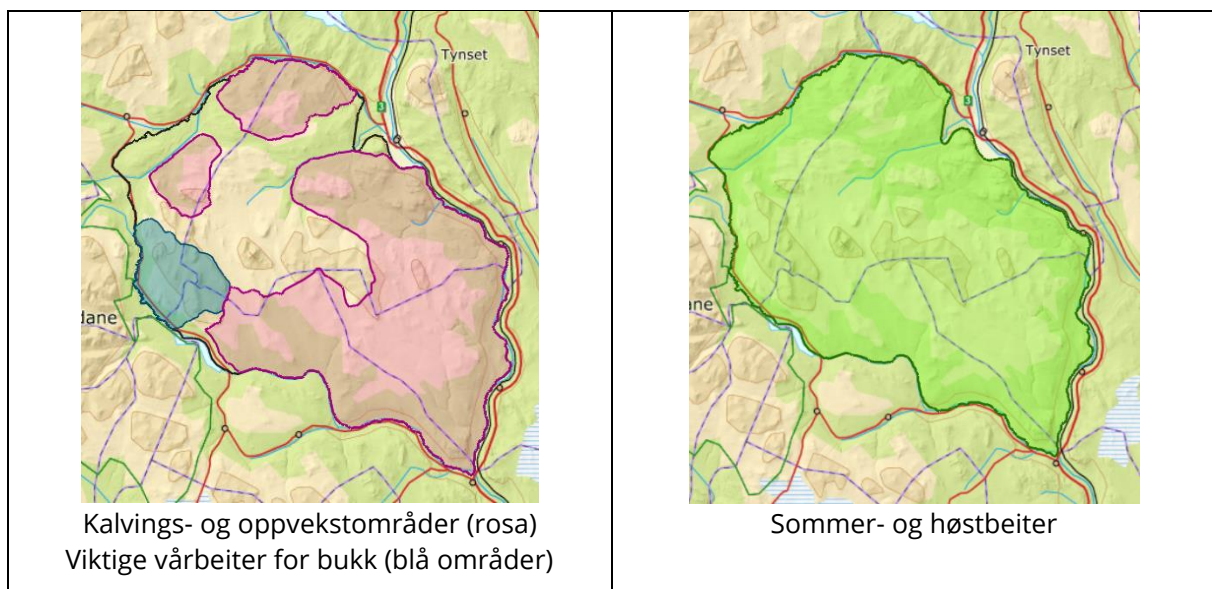
5.1.4. Småkraftverk og annen kraftutbygging i LNFR-områder: Det tillates ikke utbygging av vindkraft i sårbare naturområder, viktige funksjonsområder for rein, og i verdifulle kulturhistoriske områder.

Villreinens arealbruk

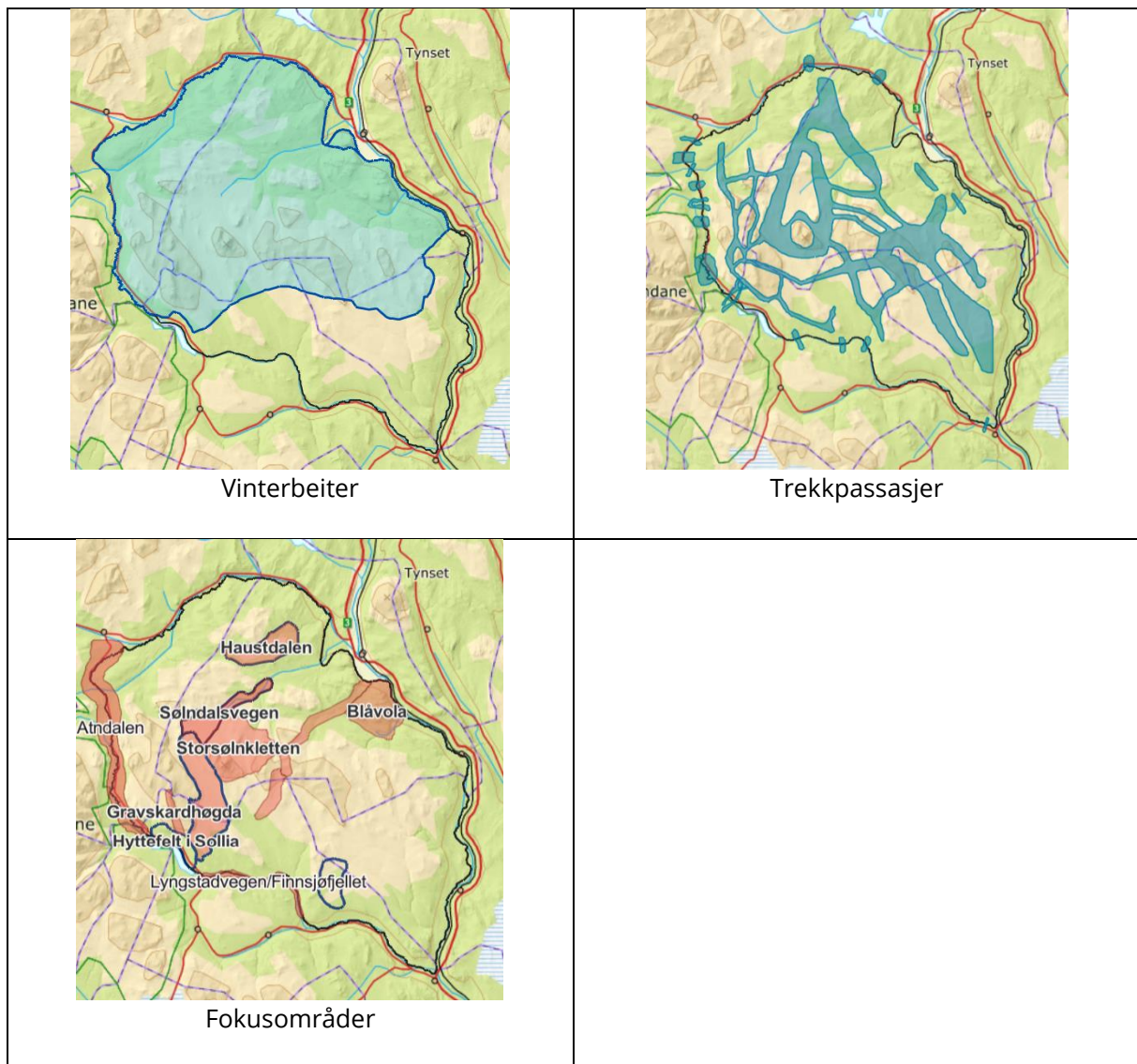
I Sønkleppen er det ikke GPS-merka villrein, slik som i Rondane. Villreinens arealbruk ble vurdert i arbeidet med en kvalitetsnorm for villrein, se:

https://villrein.no/?page_id=2334https://villrein.no/?page_id=2334

(Trond Idar Paaske deltok i arbeidsgruppa som utarbeidet rapporten). Viktige funksjonsområder og fokusområder i Sønkleppen er vist i figur 1.

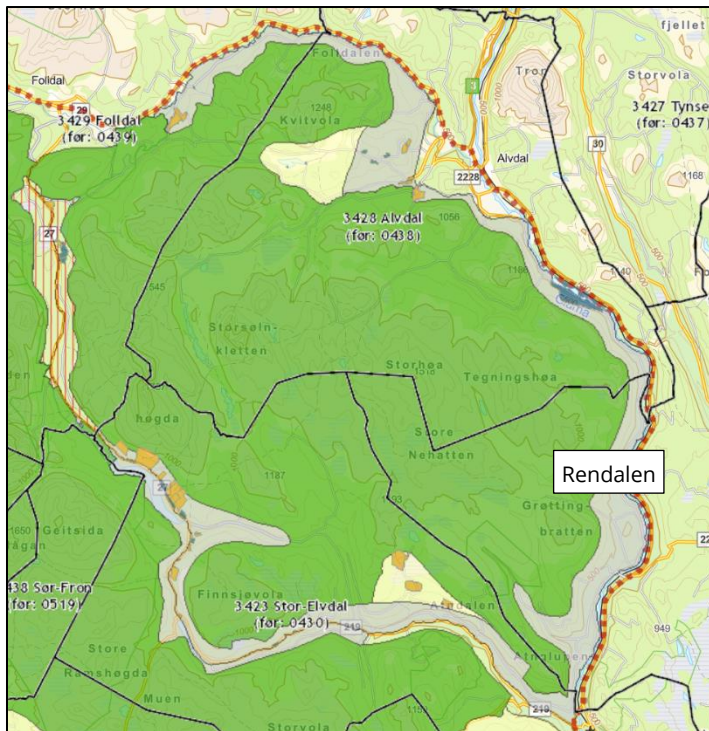

Figur 1 Viktige funksjonsområder og fokusområder i Sølknletten
https://villrein.no/?page_id=2334
Regional plan for Rondane-Sølknletten

Det sørøstre hjørnet av Sølknlettenområdet ligger i Rendalen. I Regionalplanen for Rondane-Sølknletten er det meste av arealet (grønt område) avsatt som nasjonalt villreinområde. Grå sone er «Utviklingszone i dalførene, sone 4».

Figur 2 Utsnitt fra Regional plan for Rondane-Sølnkletten

VURDERING

Det er svært positivt at kommunen har fulgt opp villreinnemndas innspill fra høringsrunden, og at det generelt ikke legges opp til nye utbyggingsområder som kommer i konflikt med vernehensyn i sårbare fjellområder. Kommunen har tatt en «planvask» av tomtereserven i gjeldende planer, og redusert denne med 36%. Om dette ikke har direkte betydning for regionalplanområdet for Rondane-Sølnkletten er det likevel svært positivt at kommunen her er en foregangskommune i regionalplanområdet.

Gjennom arbeidet med kvalitetsnormen ble det registrert minimalt med fokusområder (områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet) i Rendalen. Det er registrert et område med arealunnvikelse sommerstid rundt Gråsjøen (blått omriss). Hoveddelen av området ligger i Stor-Elvdal kommune, mens en mindre del ligger i Rendalen. I rapporten fra kvalitetsnormarbeidet pekes det på at

«Fokusområdet ligger like sør for grensa for vinterbeiteområdet. Det går skiløyper rundt i nærområdet og det er stikket løype helt til Ruudshytta. Enkelte går også på ski opp til Store Nehatten som ligger langs grensa til vinterbeitet. Så lenge aktiviteten holdes på dagens nivå er det ifølge arbeidsgruppa ikke spesielle utfordringer vinterstid».

Dette er derfor et område hvor det ikke bør tillates nye skiløyper. Dette bør tas med i arbeidet med en sti- og løypeplan for Sølnkletten.

Ett av hovedmålene fra kommuneplanens samfunnsdel er at

«Rendalen skal ha en god tilrettelegging for friluftsliv – og fritidsaktiviteter som bidrar til en bedret folkehelse i alle aldersgrupper».

Villreinnemnda har hatt flere saker der det er/ønskes tilrettelagt for friluftsliv i nasjonalt villreinområde, f.eks. gjennom utplassering av turposter. Dette medfører økt ferdsel, og vil kunne være konfliktfylt i forhold til villreinhensyn. Det anbefales derfor at tilrettelegging for friluftsliv generelt skjer i randsona til villreinområdene.

Det er positivt at kommunen har utarbeidet bestemmelser til «LNFR spredt bolig, - fritid, og næringsbebyggelse». Slike bestemmelser reduserer behovet for dispensasjonssøknader og dermed arbeidsmengden for både lokale og regionale myndigheter, og gir større forutsigbarhet for tiltakshaverne. Denne typen arealer kan være vanskelige å gjenfinne på plankart, siden en må zoomer seg ned til en liten målestokk på kartet. Det er imidlertid registrert noen områder av typen LSF1 som omfatter eksisterende hytter innenfor områder hvor det må vises særskilte hensyn. Med fratrekk av biloppstillingsplass kan disse områdene bebygges med inntil 90 m² BYA.

Med disse områdenes beliggenhet i nasjonalt villreinområde, gjerne der det ikke er annen bebyggelse i nærheten, bør ikke arealet for disse hyttene av villreinhensyn utvides utover gjeldende areal, med unntak av utedo og mindre, uisolerte uthus. Dette gjelder for all spredt fritidsbebyggelse i LNF-områder. Det er for øvrig uheldig å benytte BYA i bestemmelsene og ikke BRA.

FORSLAG TIL VEDTAK

Uttalen fra Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten gjelder kun den delen av kommunens areal som ligger innenfor planområdet for Regional Plan Rondane og Sølknkletten.

Det er svært positivt at kommunen har fulgt opp villreinnemndas innspill fra høringsrunden, og at det generelt ikke legges opp til nye utbyggingsområder som kommer i konflikt med vernehensyn i sårbare fjellområder. Kommunen har tatt en «planvask» av tomtereserven i gjeldende planer, og redusert denne med 36%. Om dette ikke har direkte betydning for regionalplanområdet for Rondane-Sølknkletten er det likevel svært positivt at kommunen her er en foregangskommune i regionalplanområdet.

For videre arbeid med Sti- og løypeplan for Sølknkletten er det viktig at det ikke legges skiløyper inn mot villreinens vinterbeiter, og at turposter o.a. tilrettelegging legges i randsona til villreinområde, slik at ferdselen inn i områdene ikke øker.

Det er også positivt at kommunen har utarbeidet bestemmelser til «LNFR spredt bolig, - fritid, og næringsbebyggelse». I nasjonalt villreinområde i regionalplanen for Rondane-Sølknkletten vil imidlertid Villreinnemnda sterkt frarå å tillate en økning utover gjeldende areal, med unntak av utedo og mindre, uisolerte uthus. Dette gjelder for all spredt fritidsbebyggelse i LNF-områder innenfor nasjonalt villreinområde.

STYRETS BEHANDLING

«Planvasken» av tomtereserver er et godt eksempel for andre kommuner. Planen ser veldig bra ut. Nemnda slutter seg til forslaget til vedtak.

VEDTAK

Uttalen fra Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten gjelder kun den delen av kommunens areal som ligger innenfor planområdet for Regional Plan Rondane og Sølknkletten.

Det er svært positivt at kommunen har fulgt opp villreinnemndas innspill fra høringsrunden, og at det generelt ikke legges opp til nye utbyggingsområder som kommer i konflikt med vernehensyn i sårbare fjellområder. Kommunen har tatt en «planvask» av tomtereserven i gjeldende planer, og redusert denne med 36%. Om dette ikke har direkte betydning for regionalplanområdet for Rondane-Sølknkletten er det likevel svært positivt at kommunen her er en foregangskommune i regionalplanområdet.

For videre arbeid med Sti- og løypeplan for Sølknkletten er det viktig at det ikke legges skiløyper inn mot villreinens vinterbeiter, og at turposter o.a. tilrettelegging legges i randsona til villreinområde, slik at ferdselen inn i områdene ikke øker.

Det er også positivt at kommunen har utarbeidet bestemmelser til «LNFR spredt bolig, - fritid, og næringsbebyggelse». I nasjonalt villreinområde i regionalplanen for Rondane-Sølknkletten vil imidlertid Villreinnemnda sterkt frarå å tillate en økning utover gjeldende areal, med unntak av utedo og mindre, uisolerte uthus. Dette gjelder for all spredt fritidsbebyggelse i LNF-områder innenfor nasjonalt villreinområde.

2023/45 FOLLDAL – ETABLERING AV MASSETAK

SAKSOPPLYSNINGER

Folldal kommune har mottatt en søknad som gjelder tillatelse til bygging av et massetak på omtrent 3000 m³. Massetaket skal ha som formål å forsyne de private landbruksvegene i grenda (tre grunneiere) med grus.

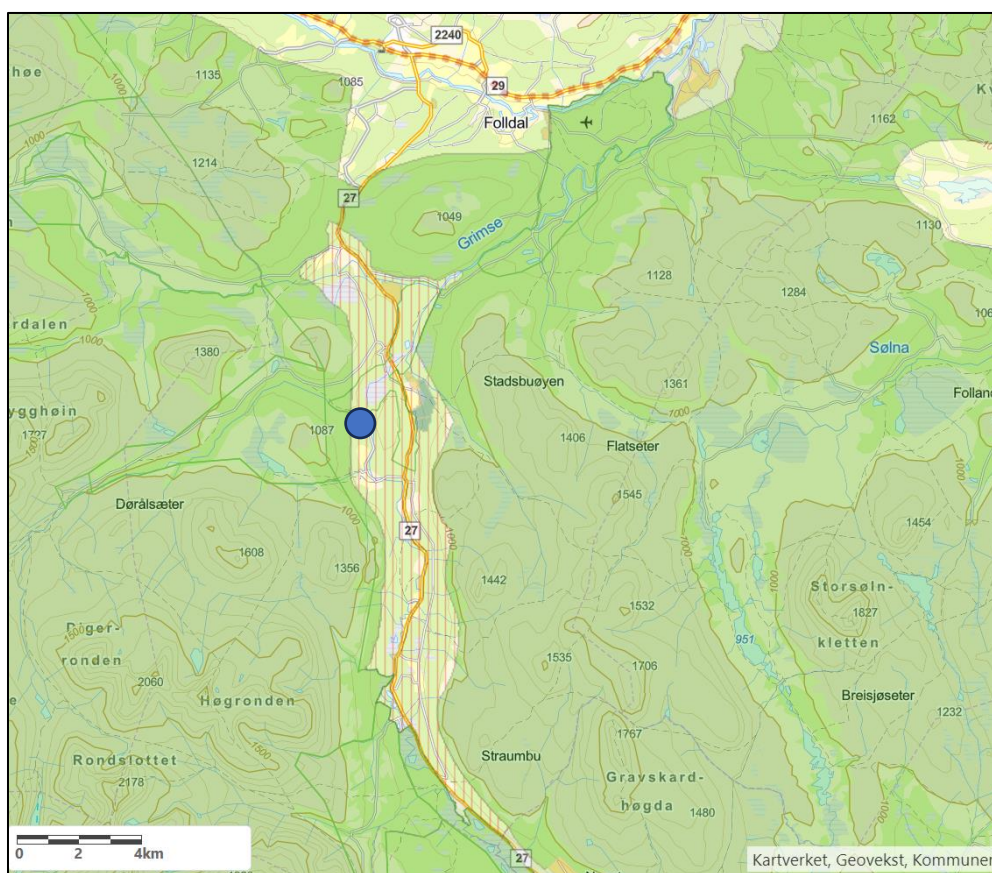
Det skal leies inn knuseverk. Massene skal knuses til veggrus, og brukes til vedlikehold av landbruksvegene i grenda Elgvasslien. Etter masseuttaket er gjennomført, er planen å påføre jord, slik at uttaket gror fortere til igjen. Uttaksvolumet skal deponeres/lagres på området, og er beregnet til å dekke vedlikeholdsbehov på vegene i 20 år. Det framgår ikke av søknaden om uttaket av grus skal skje i en begrensa periode eller som et årlig uttak. Kommunens saksbehandler har imidlertid forstått søknaden slik at det skal tas ut grus i en begrenset periode, men ligge lagret til forsyning i opptil 20 år.

Det er søkt etter landbruksveiforskriften (forskriften kan brukes til å gi tillatelse til mindre massetak for grus som skal nyttes til landbruksformål). Uttaket er ikke konsesjonspliktig etter Mineralloven.

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølnkletten

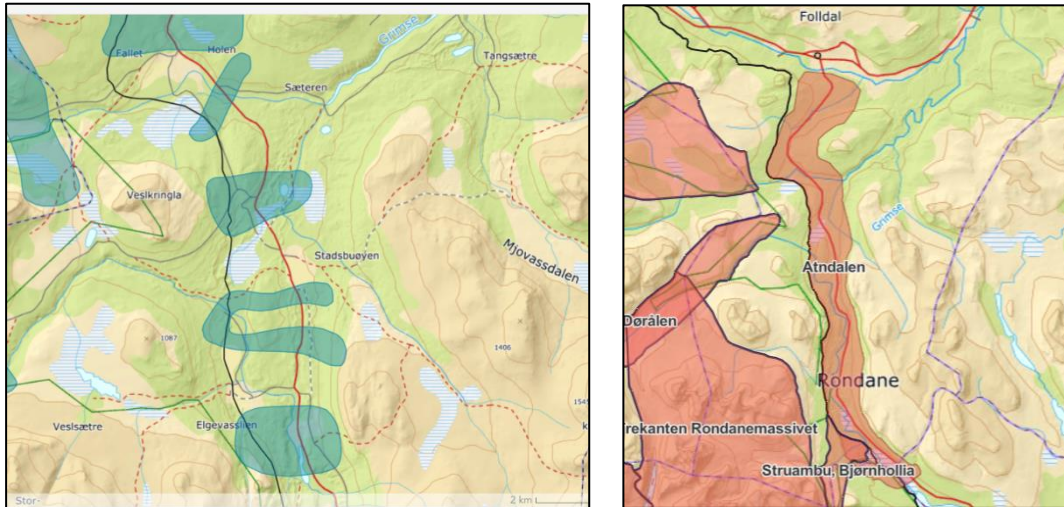
Tiltaket ligger i regionalplanen for Rondane-Sølnkletten i sone for «Viktige trekk- og utvekslingsområder, sone 4». Retningslinjene for denne sona sier bl.a. at

- **Generelle retningslinjer:** Det skal legges avgjørende vekt på tiltakets betydning for næringsutvikling og ringvirkninger for lokalsamfunnet. Temakart for villrein skal tas med som en del av vurderingen av tiltak innenfor området og for vurdering av behovet for avbøtende tiltak.
- **Særskilt retningslinjer for trekk-/utvekslingsområder i Atndalen:** Ny bebyggelse og nye anlegg bør så langt det er mulig knyttes til og i nærheten av eksisterende bebyggelse og infrastruktur. Det skal legges vekt på beite-/trekk- og utvekslingsområder synliggjort i denne sonen.

Figur 3 Utsnitt fra Regional Plan for Rondane og Sølnkletten. Blå prikk viser plassering av planlagt massetak

Villreinens arealbruk

Figur 4 Trekkpassasjer og fokusområder <https://villrein.no/kvalitetsnorm/delnormtrerondane/>

Vegen er eldre enn 50 år. Trafikk langs vegen fører til utfordringer knyttet til villreinens trekk mellom Sølknletten villreinområde og Rondane nord. Både seinvinter, vår og kalvings- og oppvekstperioden benytter villreinen seg av myrområdene helt ned til Atnaelva i nord.

VURDERING

Ved klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnormen for villrein, ble Rondane klassifisert som rød (dårlig kvalitet) <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2991315>. Etter oppdrag fra nasjonale myndigheter jobber nå ei regional prosjektgruppe for å bedre forholdene for villreinen i Rondane. Villreinen, særlig i Rondane nord, er pressa fra mange kanter, og å bedre trekkpassasjene over til andre villreinområder, særlig Sølknletten, kan bli et viktig framtidig tiltak. Det er derfor lite ønskelig med nye tiltak i disse trekkpassasjene.

Det er her snakk om et relativt begrensa uttak. I kunnskapsgrunnet for delnorm 3 i Rondane <https://villrein.no/kvalitetsnorm/delnormtrerondane/> vises det som nevnt imidlertid til at villreinen benytter seg av myrområdene helt ned til Atnaelva i nord både seinvinter, vår og kalvings- og oppvekstperioden.

Dersom drift skal tillates, må det derfor settes vilkår som begrenser mulige konsekvenser av et uttak. Dette omfatter at perioden for uttak og knusing gjennomføres i en begrenset periode, at uttak og knusing skjer etter kalvings- og oppvekstperioden og at grusen som tas ut kun skal benyttes til landbruksformål.

FORSLAG TIL VEDTAK

Ut fra klassifiseringen etter kvalitetsnormen for villrein og arbeidet med en tiltaksplan for villrein i Rondane, er det ikke ønskelig med nye tiltak eller inngrep i dette området. Ut fra en avveining opp mot samfunnshensyn mener imidlertid nemnda at det kan gis tillatelse til et uttak, gitt at følgende vilkår settes:

1. Uttak og knusing må skje i en så kort periode som mulig. Kommunen må datofeste denne perioden i en eventuell tillatelse.
2. Uttak og knusing må skje etter 1.juli.
3. Uttak skal kun skje for landbruksformål, ikke til fritidshusveger eller salg utenom landbruksformålet.

Vi ber om å få kopi av kommunens vedtak.

STYRETS BEHANDLING

Uttaksområdet er lite. Det ligger i et område med en rekke restriksjoner ut fra villreinhensyn, og det bør derfor ikke pålegges flere restriksjoner her.

Mobile knuseverk gjør at massene kan knuses på stedet, slik at transporten av grusen minimeres. Det ble diskutert om det burde settes en siste dato for knusing på høsten, men dette ble ikke vurdert som nødvendig.

VEDTAK

Ut fra klassifiseringen etter kvalitetsnormen for villrein og arbeidet med en tiltaksplan for villrein i Rondane, er det ikke ønskelig med nye tiltak eller inngrep i dette området. Ut fra en avveining opp mot samfunnshensyn mener imidlertid nemnda at det kan gis tillatelse til et uttak, gitt at følgende vilkår settes:

1. Uttak og knusing må skje i en så kort periode som mulig. Kommunen må datofeste denne perioden i en eventuell tillatelse.
2. Uttak og knusing må skje etter 1.juli.
3. Uttak skal kun skje for landbruksformål, ikke til fritidshusveger eller salg utenom landbruksformålet.

Vi ber om å få kopi av kommunens vedtak.

2023/46 NORD-FRON – FRA HYTTE TIL HELÅRSBOLIG

SAKSOPPLYSNINGER

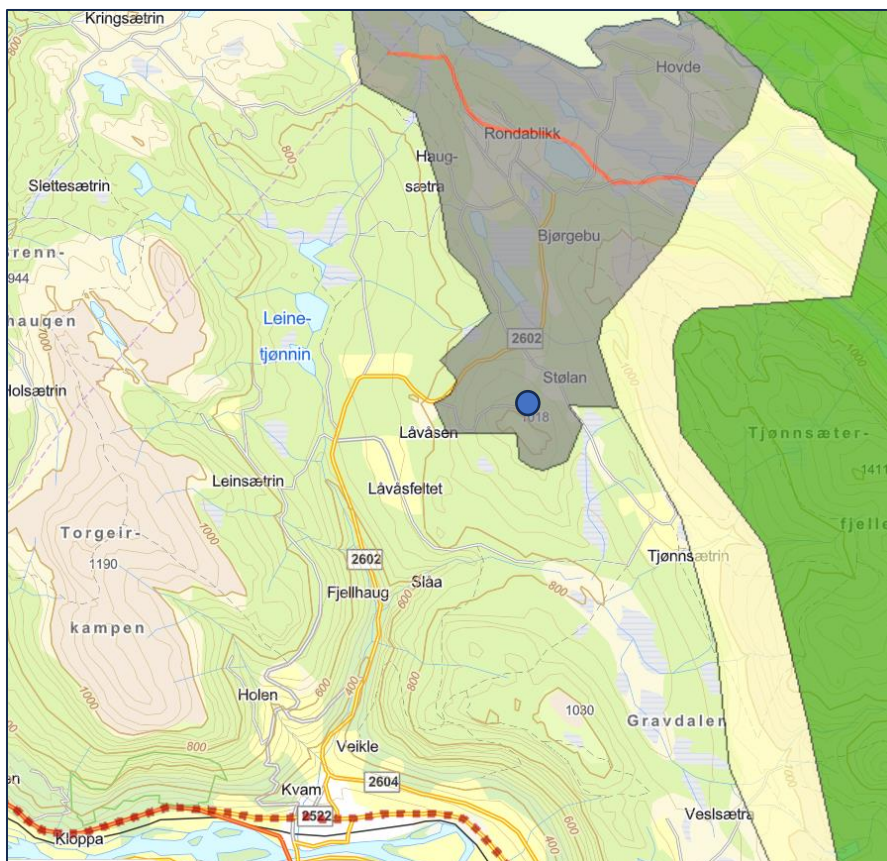
Nord-Fron kommune har mottatt søknad om bruksendring fra fritidsbolig til bolig.

Utvalg for miljø, landbruk og areal har godkjent søknaden under henvisning til at fritidseiendommen oppfyller krav i kommuneplanens pkt. 2.2.3 om «fast busetjing på fritidseiendom» (krav om veg, vatn, avløp og byggtekninske krav, samt krav om flyttemelding til Folkeregisteret https://www.nord-fron.kommune.no/_f/p1/ie9fee9c8-a656-4067-b4ba-13948f4f0ccc/planforesegner.pdf).

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølknletten

Eiendommen ligger i regionalplanen i «Utviklingszone i randområdene» med følgende «Generelle retningslinjer»:

«Denne sona har stor samfunnsmessig betydning, samtidig som deler av den er biologisk leveområde for villrein. Det blir lagt stor vekt på samfunnsmessig utvikling, samtidig som det tas hensyn til villreinen ved at det er krav om avbøtende tiltak og kanalisering av ferdsel og annen aktivitet for å dempe ferdsel og aktiviteter inn i nasjonalt villreinområde.»

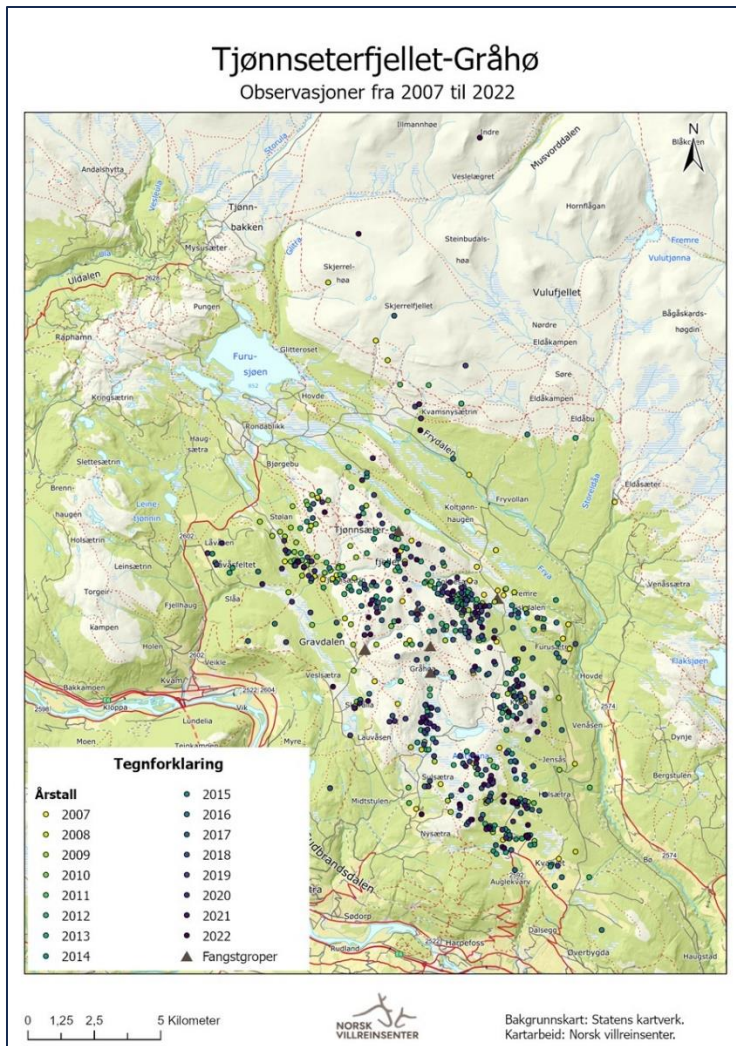

Figur 5 Eiendommens beliggenhet er vist med blå prikk

Villreinens arealbruk

Et lokalt registreringsprosjekt har kartlagt villreinens arealbruk i området, se figur 6.

Figur 6 Kilde: NORMANN-PROSJEKTET. Registrering av villreinen sin områdebruk innan Gråhø/Tjønnsæterfjellet i Nord-Fron og Sør-Fron og i Veslefjellet/Kuva i Dovre. Årsrapport 2022

Tjønnsæterfjellet ble i arbeidet med kvalitetsnorm klassifisert som et såkalt fokusområde (områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet) <https://villrein.no/kvalitetsnorm/delnormtrerondane/>:

«Tjønnsæterfjellet er et øyffjell hvor det er kritisk for villreinen å kunne trekke både ut om våren/sommeren og tilbake om høsten. Det er flere hytter og mye ferdsel i området. Dette området er kun brukt av bukk om våren og sommeren fra april og utover.

Det er bekymring for at trekkpassasjene over mot Vulufjell i Frydalen kan bli brutt.

VURDERING

En bruksendring fra fritidshus til bolig vil føre til at fritidshuset brukes langt mer, og at ferdselen i området øker. Bestemmelsene i kommuneplanen har ikke pekt ut hvor det ut fra Naturmangfoldlovas §8-12 er tilrådelig å tillate en slik bruksendring. En dispensasjon fra kommunen må derfor vurdere søknaden opp mot NMI §8-12.

Ved klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnormen for villrein, ble Rondane klassifisert som rød (dårlig kvalitet) <https://brage.nina.no/nina-xmloi/handle/11250/2991315>. Etter oppdrag fra nasjonale myndigheter jobber nå ei regional prosjektgruppe for å bedre forholdene for villreinen i Rondane.

Ut fra villreinhensyn er det klart uheldig å tillate bruksendring fra fritidsbolig til helårsbolig innenfor regionalplanens hensynssoner. Dette gjelder særlig i et område som Furusjøen og omegn med et stort antall hytter, der en enkeltsak som dette vil kunne ha stor presedensvirkning.

FORSLAG TIL VEDTAK

En bruksendring til helårsbolig vil øke bruken av hytta og ferdselen ut fra hytta inn i villreinens leveområder.

Ut fra presedenshensyn, både for Furusjøenområdet og for regionalplanområdet som helhet, frarår villreinnemnda derfor at dispensasjon innvilges.

Nemnda ber om å få kommunenes vedtak tilsendt.

STYRETS BEHANDLING

Hytteområdet i denne delen av kommunen er stort. Dette er et område der det ikke bør bli mer trafikk. For ei enkelthytte vil ikke en tillatelse til helårsbolig være problematisk, men dette vil skape presedens.

Det er forståelse for at distriktskommunene trenger flere innbyggere, men kommunene bør vurdere i hvilke områder det skal tillates fast bosetting på hyttene. Dette bør vurderes og kartfestes i kommuneplanene.

Endring av skattereglene burde vært gjennomført. Kommunene plikter i dag å stille med nødvendige helsetjenester til fritidsinnbyggerne. Dagens skatteinntekter er avgrenset til eventuell eiendomsskatt.

VEDTAK

En bruksendring til helårsbolig vil øke bruken av hytta og ferdselen ut fra hytta inn i villreinens leveområder.

Ut fra presedenshensyn, både for Furusjøenområdet og for regionalplanområdet som helhet, frarår villreinnemnda derfor at dispensasjon innvilges.

Nemnda ber om å få kommunenes vedtak tilsendt.

2023/47 ALVDAL – ETABLERING AV MASSETAK

SAKSOPPLYSNINGER

Alvdal kommune har mottatt en søknad om masseuttak på omtrent 3000 m³. Formålet er å forsyne Høstdalen og Åsvangen veilags seter- og skogsbilveger med grus til vedlikehold. Kommunen viser til at «dette er et gammelt massetak hvor det nå skal tas ut ny masse, samt bearbejdes deponerte masser. Massene skal knuses til veggrus/slitelag og brukes til vedlikehold av tilliggende seter- og skogsbilveger. Massene skal deponeres på tiltaksområdet. Planlagt oppstart er høst 2023, og uttaket er begrenset til en kort periode. Kommunen vil videre i søknadsprosessen etterspørre driftsplan og plan for opprydding og tilbakeføring når tiltaket er gjennomført».

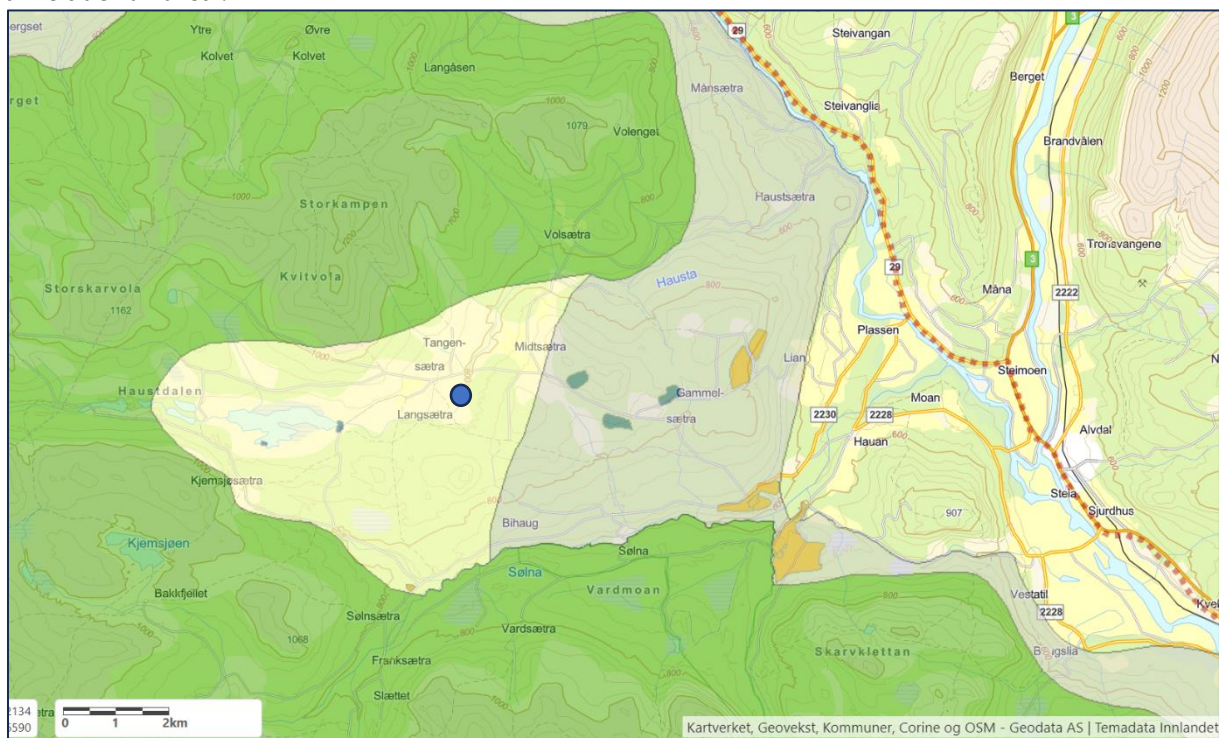
....

«Kommunen anser tiltaket som et praktisk og nødvendig tiltak for å vedlikeholde seter- og skogsbilvegnettet rundt Tangensætra. Ved å knuse og lagre massene nært vegnettet, blir det mindre og kortere transport. Aktiviteten på tiltaksområdet bør foregå utenfor de tidene hvor villrein befinner seg i nærheten».

Tiltaket behandles etter landbruksveiforskriften.

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølnkletten

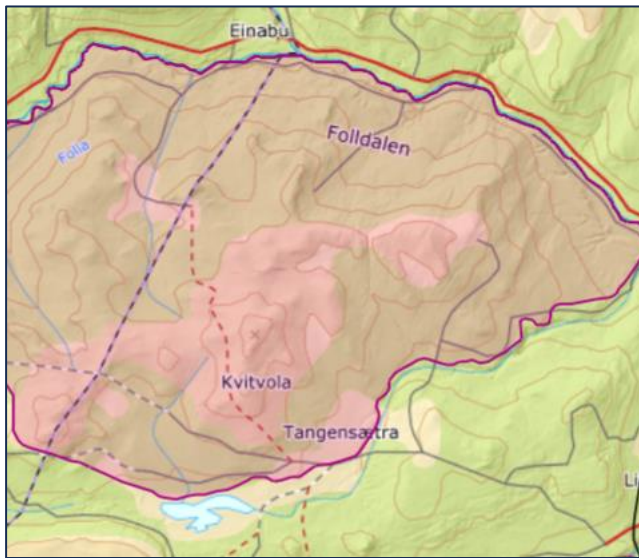
Området for masseuttak ligger i regionalplanen i Buffersone, sone 2 (figur 7). De generelle retningslinjene for sone 1-4 sier at «tiltak skal konkret vurderes opp mot villreinens områdebruk til ulike tider av året».

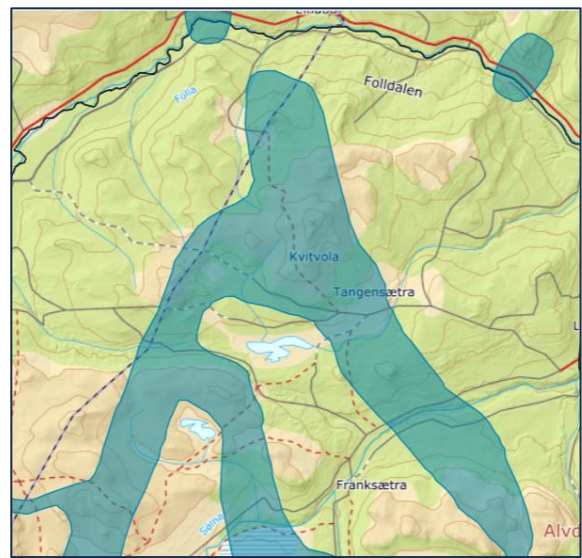
Figur 7 Uttaksområde vist med blå prikk

Villreinens arealbruk

Villreinens arealbruk ble kartlagt i arbeidet med kvalitetsnorm for Villrein (Kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Sølnkletten, https://villrein.no/?page_id=2334https://villrein.no/?page_id=2334).

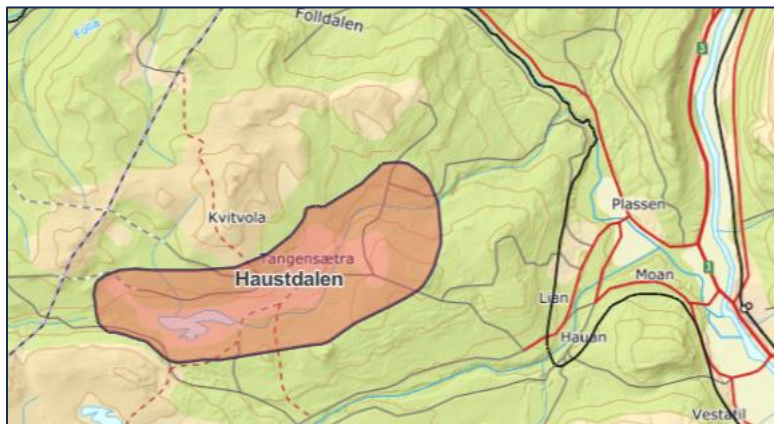

Figur 8 a. Kalvings- og oppvekstområder (rosa)

b. Trekkpassasjer vist med turkis

Uttaksområdet ligger også i fokusområde Haustdalen (områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinnngrep og menneskelig aktivitet)

Figur 9 Fokusområde Haustdalen

Fokusområdet omtales bl.a. slik:

«Det er mye ferdsel og aktivitet i Haustdalen hele året som skaper utfordringer for villreinen.... Ferdsel og infrastruktur påvirker allerede villreinens trekk og bruk av områdene nord for veien. Her kan Haustdalen settes i sammenheng med Sølnålsvegen da begge veiene fører til trekkutfordringer i enkelte perioder. Trekket vest for Haustsjøen er antageligvis mer brukt enn trekkpassasjen øst for Haustsjøen».

Det er frykt for at aktivitet og ferdsel fører til vanskeligere tilgang til vinterbeitene nord for Haustdalen, og dermed redusert tilgang til vinterbeite.

VURDERING

Dette er et område der det allerede er stor aktivitet. Det er i utgangspunktet derfor ikke ønskelig med ytterligere aktivitet i området. Grusing av vegen vil imidlertid måtte skje uansett, og det vil være en fordel at det blir minst mulig transport av denne.

Dersom uttak og knusing kan skje i et begrenset tidsrom og i tidsrommet mellom den viktigste oppvekstperioden og høsttrekket nordover mot Kvitvola, vil et uttak kunne aksepteres av villreinhensyn.

FORSLAG TIL VEDTAK

Ut fra klassifiseringen etter kvalitetsnormen for villrein er det ikke ønskelig med nye tiltak eller inngrep i dette området. Ut fra en avveining opp mot samfunnshensyn mener imidlertid nemnda at det kan gis tillatelse til et uttak, gitt at følgende vilkår settes:

1. Uttak og knusing må skje i en så kort periode som mulig. Kommunen må datofeste denne perioden i en eventuell tillatelse.
2. Uttak og knusing må skje etter 1.juli og før villreintrekket nordover starter på høsten.
3. Uttak skal kun skje til formål som er angitt i søknaden, ikke til salg utenom disse formålene.

Vi ber om å få kopi av kommunens vedtak.

STYRETS BEHANDLING

Trekket i dette området er nesten opphørt. Reinen trekker nå lengre vest og beveger seg østover igjen etter å ha kryssa Haustdalen.

VEDTAK

Ut fra klassifiseringen etter kvalitetsnormen for villrein er det ikke ønskelig med nye tiltak eller inngrep i dette området. Ut fra en avveining opp mot samfunnshensyn mener imidlertid nemnda at det kan gis tillatelse til et uttak, gitt at følgende vilkår settes:

1. Uttak og knusing må skje i en så kort periode som mulig. Kommunen må datofeste denne perioden i en eventuell tillatelse.
2. Uttak og knusing må skje etter 1.juli og før villreintrekket nordover starter på høsten.
3. Uttak skal kun skje til formål som er angitt i søknaden, ikke til salg utenom disse formålene.

Vi ber om å få kopi av kommunens vedtak.

2023/48 STOR-ELVDAL – STOR-ELVDAL – OMGJØRING AV FJØS TIL ANNEKS

SAKSOPPLYSNINGER

Stor-Elvdal kommune har mottatt søknad om dispensasjon for å bruksendring av fjøs til anneks. Eiendommen var opprinnelig en seter tilknyttet landbrukseiendom, men ble godkjent fradelt til fritidseiendom i 2010. Fjøset har et bebygd areal på 36,75 m²

Søker skriver at «Dagens bebyggelse, som det søkes dispensasjon for, er i en slik forfatning at den ikke lar seg rehabilitere uten vesentlige bygningstekniske oppgraderinger, og utskifting av

materialer. For at dette skal være bærekraftig, ser vi at bygningen må få et annet bruksområde.....Dersom det ikke vil bli tillatt dispensasjon og bruksendring, har ikke dagens eier noen intensjon om å bevare bygningen.».

Den opprinnelige seterstua ble revet til fordel for ny bygning i 1972. Denne bygningen benyttes i dag som hytte. Hytta er registrert med et bruksareal på 32 m². I tillegg til hytte er det et fjøs med et bruksareal på 30 m², en laftet koi med et panelkledd reisverksvindfang med bruksareal på ca. 22 m² og en utedo/vedskjul på ca. 5 m². Samlet bruksareal på eiendommen er ca. 89 m².

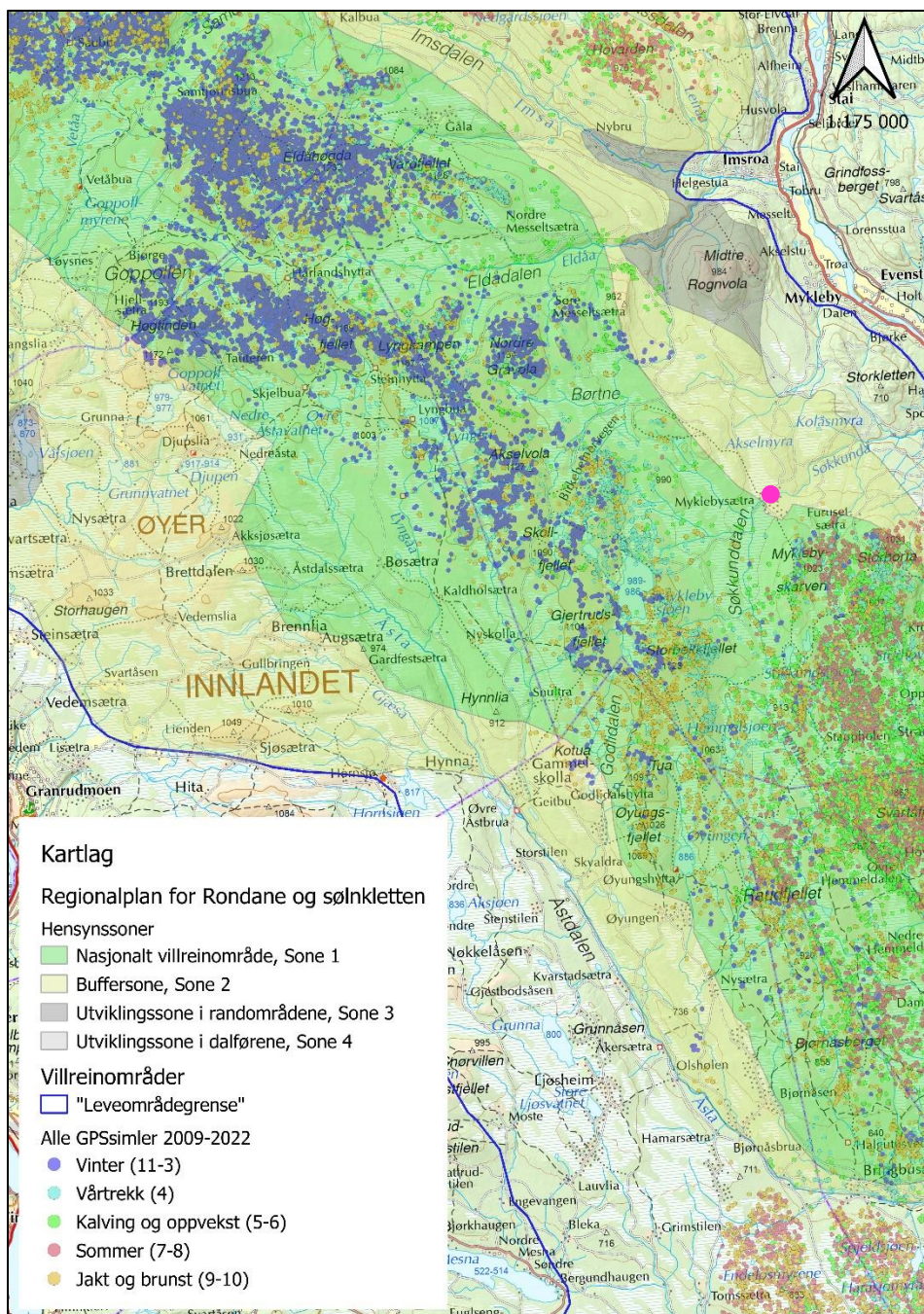
Figur 10 Bilder av eksisterende låve

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølnkletten

Eiendommen ligger i i Sone 2 – Buffersone i Regionalplanen for Rondane-Sølnkletten. For påbygg av eksisterende fritidsboliger sier retningslinjene følgende (5.4 Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2):

«Det kan gis rom for tilbygg, uthus og annekst på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt innenfor en øvre ramme på 120 m² bruksareal (BRA). Parkeringsareal kommer i tillegg. **Lokale rammer for bebyggelsen må konkret vurderes i den enkelte buffersone** og fastsettes ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse». (vår utheving)

I planbeskrivelsen (3.4.1 - Utvikling av eksisterende fritidsbebyggelse) utdypes retningslinjene: «Hensikten med disse retningslinjene er ikke å åpne for en generell utbygging på eksisterende fritidseiendommer innenfor disse rammene, men å gi et mulighetsrom innenfor et øvre "tak" for å foreta en konkret vurdering av ulike områder og tiltak lokalt, sett i forhold til de ulike interessene som skal ivaretas».

Figur 11 Eiendommens plassering vist med lilla prikk

VURDERING

Eiendommen ligger nær nasjonalt villreinområde og nær viktige villreinområder, særlig er kalvings- og oppvekstområdene sør for Myklebysetra viktige funksjonsområder.

Ved klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnormen for villrein, ble Rondane klassifisert som rød (dårlig kvalitet) <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2991315>. Etter oppdrag fra nasjonale myndigheter jobber nå ei regional prosjektgruppe for å bedre forholdene for villreinen i Rondane.

Regionalplanen for Rondane-Sølnkletten ble godkjent i 2013, og det er kommet mye ny kunnskap om villreinen etter at planen ble godkjent, som ikke er reflektert i regionalplanen. Dette gjelder både resultater fra det store forskningsprosjektet NINA har gjennomført i Rondane (<https://brage.nina.no/nina-xmlui/bitstream/handle/11250/2629003/ninatemahefte74.pdf?sequence=4&isAllowed=y>), og det gjelder arbeidet som er gjort i forbindelse med kvalitetsnormen for villrein. Før en tiltaksplan er godkjent, er det viktig at kommunene har en restriktiv linje i forhold til utvidelser av bruksareal og sengekapasitet på hytter både i og nær nasjonalt villreinområde.

Kommunenes vedtak i slike saker er et signal både inn i det pågående tiltaksplanarbeidet, og et signal i forhold til framtidige søknader om fradeling av setereiendommer og omgjøring til fritidshus.

FORSLAG TIL VEDTAK

Før en tiltaksplan for villrein i Rondane er godkjent, er det viktig at kommunene har en restriktiv linje i forhold til utvidelser av bruksareal og sengekapasitet på hytter både i og nær nasjonalt villreinområde.

Kommunenes vedtak i slike saker er et signal både inn i det pågående tiltaksplanarbeidet, og et signal i forhold til framtidige søknader om fradeling av setereiendommer og omgjøring til fritidshus.

Villreinnemnda vil frarå at dispensasjon innvilges for en eiendom som ligger så nær viktige funksjonsområder for villreinen før en tiltaksplan for villrein i Rondane er godkjent.

STYRETS BEHANDLING

Det er mange hus som ikke ivaretas, og dette gjør at en del av seterulturen blir borte. I dette tilfellet er det imidlertid ikke snakk om å ivareta eksisterende bygg som det har vært. Det er i realiteten et nytt bygg med et nytt formål.

VEDTAK

Før en tiltaksplan for villrein i Rondane er godkjent, er det viktig at kommunene har en restriktiv linje i forhold til utvidelser av bruksareal og sengekapasitet på hytter både i og nær nasjonalt villreinområde.

Kommunenes vedtak i slike saker er et signal både inn i det pågående tiltaksplanarbeidet, og et signal i forhold til framtidige søknader om fradeling av setereiendommer og omgjøring til fritidshus.

Villreinnemnda vil frarå at dispensasjon innvilges for en eiendom som ligger så nær viktige funksjonsområder for villreinen før en tiltaksplan for villrein i Rondane er godkjent.

2023/49 EVENTUELT – ÅRETS KALVETELLINGER

En rapport over årets kalvetellinger lå som vedlegg til saksinnstillingen da denne ble utsendt. Det ble stilt spørsmål ved den lave bukkeandelen som var registrert.

Formålet med tellingene er å få en oversikt over årets kalveproduksjon og dermed simlens produksjonsevne. Dette er igjen en indikator for tilstanden i villreinbestandene, for lav vekt på simlene påvirker hvor mange simler som blir drektige.

Tellingene foregår ved at fostringsflokkene fotograferes fra lufta. Ut fra bildene telles antall kalv, bukk og simler/ungdyr for hver flokk. *Kalvetellingene er ikke en totaltelling av hele bestanden.* Det varierer hvert år hvor mange dyr tellemannskapet greier å finne, og innsatsen er rettet mot å finne fostringsflokkene (ressursene til tellingene er begrenset). Bukkene kan på denne tida gå i egne flokker, jfr. bukkene i Vulufjell som trekker ut i Tjønnseterfjellet på våren. I antallet ungdyr kan det også være en viss andel bukk som ble født året før. Grunnen til at det ikke telles antall kalv pr. simle (som ville vært det beste målet) er at det er vanskelig å skille simler fra yngre bukk ut fra luftfoto.

For å få en oversikt over kjønnsfordelingen i bestanden som helhet gjennomføres det strukturtellinger på høsten (oktober), når flokkene er samlet under brunsten.